

Monday, August 6, 2018

۱۵ مرداد ۱۳۹۷ - شیراز

نقد و واکاوی تدابیری به منظور بهبود اثربخشی پروژه های BOT

محمد جواد صالحی طالشی

کارشناس ارشد مدیریت پروژه و ساخت، کارشناس کنترل پروژه در قرارگاه خاتم الانبیا (ص)

آدرس پست الکترونیک نویسنده (Jsalehi_68@yahoo.com)

چکیده

پروژه‌های BOT بدلیل دوره‌ی عمر طولانی و ویژگی‌های منحصر بفرد، در معرض ریسک‌های مختص به خود می‌باشند. هزینه‌های اولیه بالا، تعدد بخش‌های درگیر در پروژه و همچنین نفس بکارگیری سرمایه بخش خصوصی توسط بخش دولتی، محیط قرارداد را پرچالش می‌کند. با توجه به قابل مدیریت بودن بخشی از ریسک این پروژه‌ها توسط مفاد قراردادی، چگونگی تنظیم قرارداد در این پروژه‌ها امری حائز اهمیت بشمار می‌رود. هدف از این مقاله، معرفی، نقد و واکاوی تدابیری در مرحله عقد قرارداد و واگذاری، بمنظور بهبود اثربخشی آن می‌باشد. این پژوهش به لحاظ دسته‌بندی بر مبنای هدف، کاربردی و روش تحقیق برحسب جمع‌آوری داده‌ها، روش کتابخانه‌ای می‌باشد. بنابراین منابع مرتبط با «افزایش اثربخشی پروژه‌های BOT» از طریق مطالعات کتابخانه‌ای گسترده بررسی شده و پس از جمع‌آوری داده‌ها، اطلاعات دسته‌بندی گردیده اند. این مقاله متشکل از سه بخش می‌باشد. بخش اول به بررسی تبانی بازرس دولت با بخش خصوصی در پروژه‌های دولتی پرداخته و بیان می‌کند که این امر ناشی از مبلغ پیشنهادی پایین بخش خصوصی در مرحله مناقصه جهت برنده شدن می‌باشد و جهت جلوگیری از آن، دریافت سپرده از شرکت پروژه پیشنهاد می‌شود. بخش دوم براساس نظریه بازی‌ها موافقت‌نامه پروژه‌های BOT را بعنوان یک مدل قراردادی ناکامل، جهت بررسی اثرات انواع روش‌های مالکیت بخش خصوصی در پروژه‌های BOT بررسی کرده و واگذاری مالکیت به بخش خصوصی را پیشنهاد می‌دهد. در بخش انتهایی نیز به روشی جهت تعیین دوره بهره‌برداری بهینه پروژه‌های BOT و با در نظر گرفتن اثرات ریسک‌ها اشاره می‌شود. نتایج بیانگر آنست که طراحی مناسب و بررسی همه‌جانبه‌ی قرارداد و واگذاری موجب افزایش اثربخشی آن می‌گردد.

واژگان کلیدی: ساخت بهره‌برداری و انتقال، BOT، اثربخشی، مالکیت، دوره بهره‌برداری بهینه